

E-sundhed i almen praksis anno 2018

Martin Bagger Brandt

Chefkonsulent,
Praktiserende Lægers Organisation

E-sundhedsobservatorium 2018

E-sundhed i almen praksis

- En sektor under pres – noget til baghovedet
- Tidl. Europamester i sundheds-it
- DAMD-gate
- En europamester midt i et gearskifte
- Porteføljen anno 2018 og en ny begyndelse

Hvis jeg spurgte jer...

"Hvad synes du om almen praksis?"

Svar: " Min egen læge er sød og god, men almen praksis og praktiserende læger er generelt vanskelige og svære at arbejde sammen – især når det gælder nyt it"

"Og for øvrigt er det 'blackbox', hvad de går og laver og de deler ikke data"

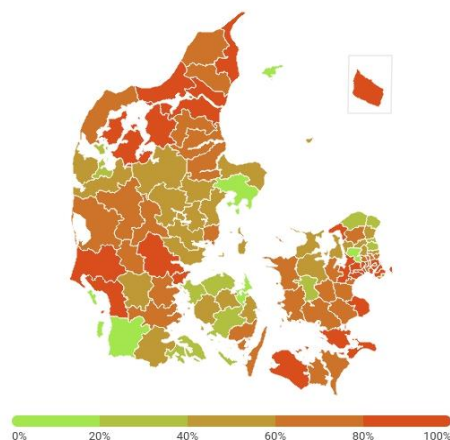
... først noget til baghovedet...

Færre læger og resten lukker for tilgang

2014: 3510/38% 2017:3436/67%

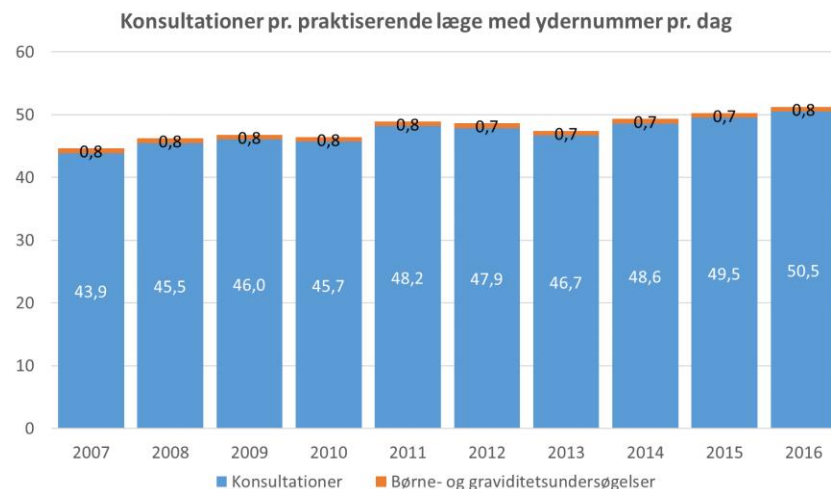
Praksis med lukket for tilgang 2017

Kilde: Data fra Yderregisteret. Regions- og udbudsklinikker er ikke medtaget. Kun klinikker med over 100 patienter er medtaget.

Flere og flere trækker på almen praksis – både online og fremmøde

Kilde: Ydelsesregisteret, PLO's medlemsregister.

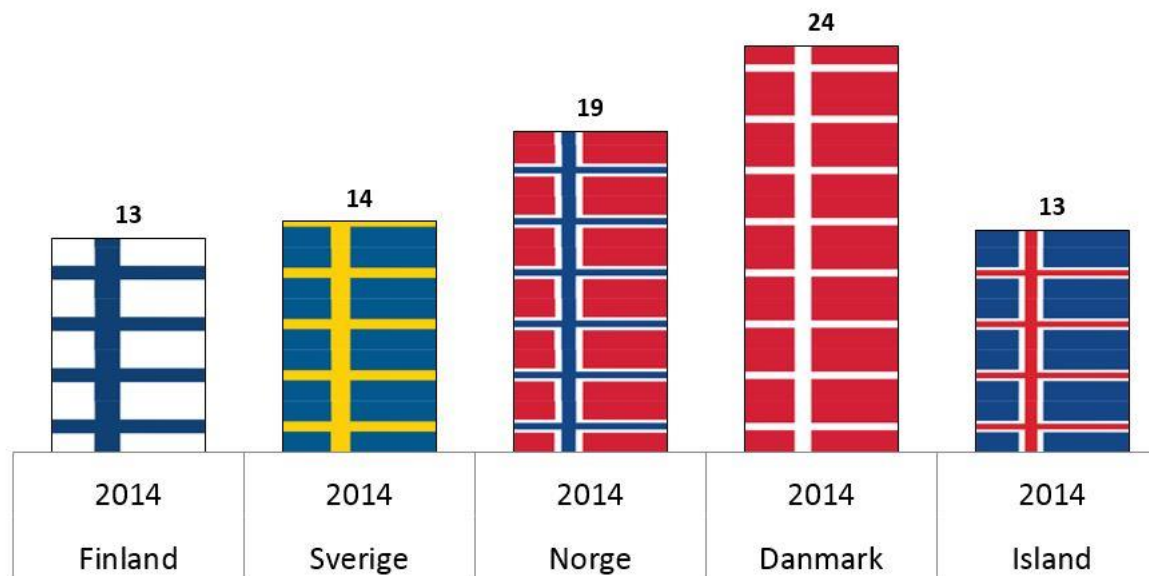
Konsultationer dækker konsultationerne opgjort som grunddydelser, og opfatter bl.a. almindelige konsultationer, e-konsultationer, sygebesøg og telefonkonsultation

Flere direkte kontakter

- Både 'fjernmøder' (telefon/mail) og fremmøde hos lægen/klinikken stiger – også i sammenligning med andre lande:

Antal patientkontakter face-to-face i klinikken på en normal dag

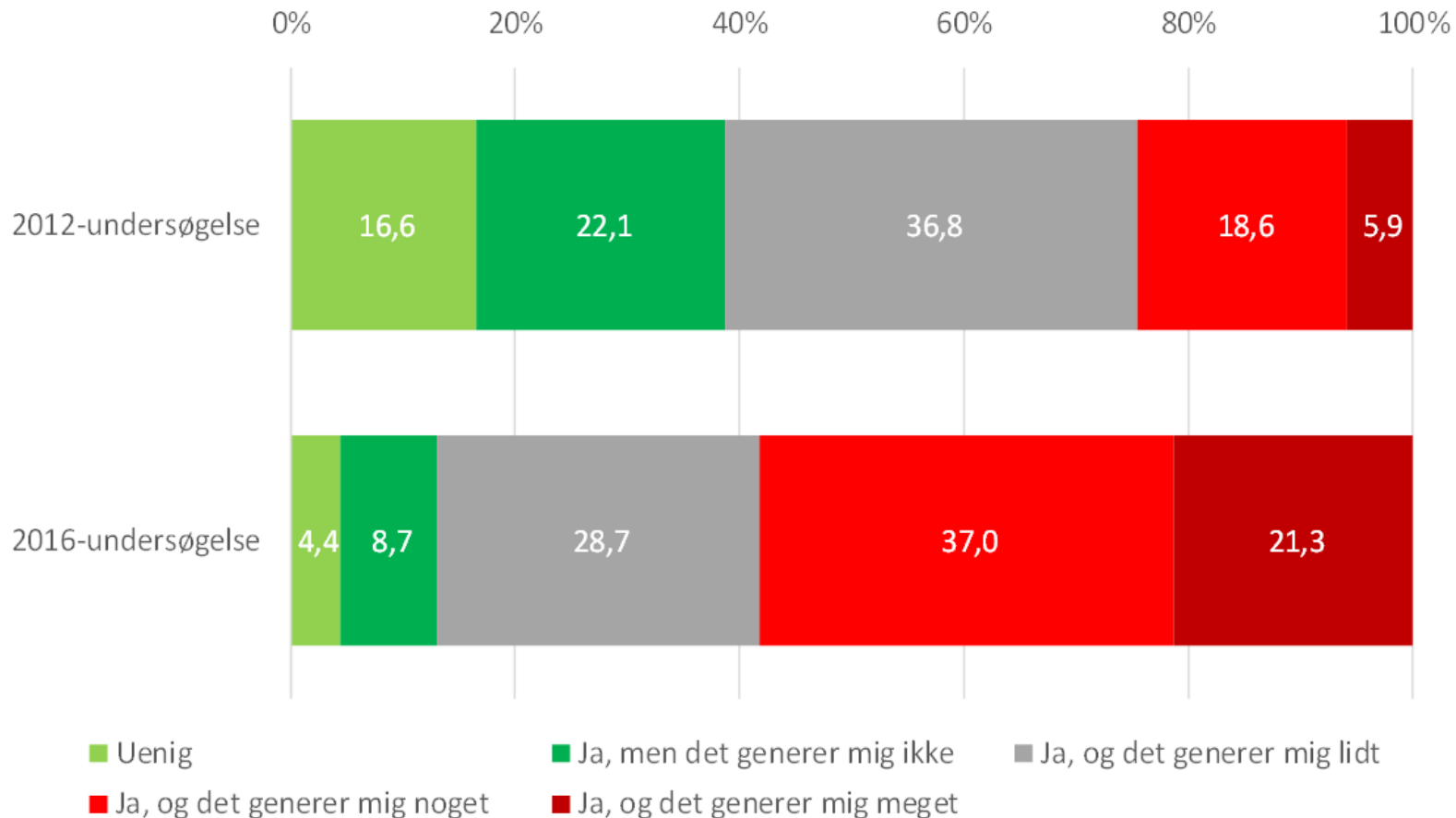

Beregninger fra QUALICOPC, Peter Vedsted, Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus Universitet

Og mere stress – en sektor under pres

Gennem de senere år er mit arbejde blevet mere og mere krævende

Kilde: Undersøgelse blandt PLO's medlemmer foretaget af forskningsenheden for almen medicin i Aarhus i 2012 og 2016.

En presset hverdag er ikke det bedste udgangspunkt for nye "EDB-projekter"

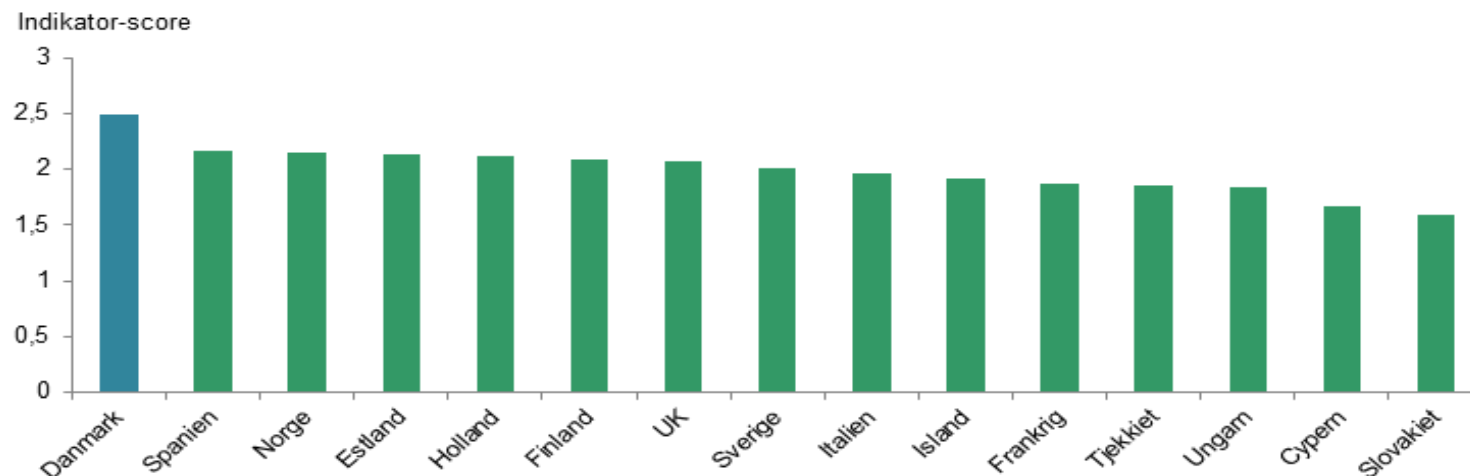
- I daglige dagen opleves store og små problemer med de kendte ting; FMK, FNUX, 'dårlige epikriser', blanketter osv.
- Så når man kommer med forslag til nye it-projekter mødes man ofte af denne reaktion:

Almen praksis i DK var engang europamester... tilbage i 2013

Benchmarking af it-understøttelsen af almen praksis i EU

Anm.: I tabellen sammenlægges 4 indikatorer, der måler performance på brug af journalsystemer, informationsudveksling, telemedicin og patientjournaler, til en samlet score.

Kilde: *Benchmarking Deployment of eHealth among General Practitioners*, EU-kommissionen, 2013, s. 60.

Size (doesn't) matter

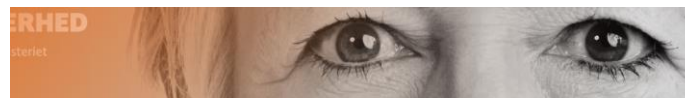
Hvem	Antal lokaliteter	Antal 'epj'er	Antal it-medarb.
Regionerne	Sygehuse / 54+	5 epj'er (3/2 leverandør)	1000+
Kommunerne	Sundhedshuse / 98+	98 eoj'er (3-4 leverandør)	1000+
Almen praksis	Praksis / 1800+	8 lps'er (8 leverandører)	0

DAMD-GATE

- DAMD-sagen – en europamester på afveje
- Store konsekvenser i PLO og vores omdømme – AP blev pludselig den data- og delings forskrækkende sektor
- MEN, DAMD har været en 'preloader' for GDPR

Fra ulovligheder til ”styr-på-data”

Læger.dk / PLD / At drive en praksis / IT- og datasikkerhed / EU's krav til dig

EU's krav til dig

Med virkning fra den 25. maj 2018 gælder nye og skrappe krav til IT-sikkerheden og beskyttelsen af persondata i forbindelse med den nye databeskyttelsesforordning (persondataforordningen). En række grundlæggende regler svarer til de nuværende efter persondataloven, men der kommer også nye krav med forordningen, ligesom kravene til overholdelse strammes.

- Klar data-politik.
 - Synlighed og samtykke
- Ny teknik til indberetning
- Maksimal hjælp og vejledning til medlemmer ifm. GDPR.
 - Synliggørelse af, at den enkelte læge er ansvarlig for al data i klinikken og skal kunne forklare sig!

- **Databehandlersaftale**
En databehandlersaftale mellem klinikken og systemhuset, der regulerer forholdet mellem lægen som dataansvarlig og systemhuset som leverandør af journalsystem og anden IT.
- **Artikel 30-fortegnelse**
En oversigt, der redegør for, hvilke typer af personoplysninger klinikken behandler, hvordan disse data anvendes, hvem data deles med, og på hvilket retligt grundlag det sker.
- **Tjekliste til andre databehandlere**
En tjekliste til dig, der har andre databehandlere end dem, der fremgår under artikel 30-fortegnelsen.
- **Privatlivspolitik**
En privatlivspolitik, der hjælper klinikken med at leve op til forpligtelsen til at oplyse patienterne om grundlaget for databehandlingen.

GDPR - ARTIKEL 30

(styr på og overblik over omfattende datadeling i ap)

Dokumentation for behandling af personoplysninger efter persondataforordningens art. 30

For dataansvarlige

En virksomhed har pligt til at udarbejde og løbende opdatere dokumentation for alle virksomhedens databehandlingsaktiviteter. Dokumentationen skal foreligge skriftligt og elektronisk, så den på anmodning kan udleveres til Datatilsynet. Dokumentationen skal ikke indsendes til Datatilsynet, med mindre tilsynet i en konkret sag anmoder om det.

Bruun & Højle Advokatpartnerselskab og PLO påtager sig intet ansvar for medlemmernes anvendelse af dette materiale og kan ikke gøres ansvarlige for senere regelændringer, der måtte få betydning for indholdet og behov for opdatering deraf. Medlemmernes tilegnelse og anvendelse af materialet sker på medlemmernes eget ansvar og Bruun & Højle Advokatpartnerselskab og PLO kan således ikke gøres ansvarlig for fejl og mangler i indholdet der måtte opstå som følge af medlemmernes anvendelse af materialet. Bruun & Højle rådgiver ikke om IT eller sikkerhed og medlemmerne opfordres derfor til at søge særskilt rådgivning herom.

Nedenstående standarddokumentation vedrører primært patienternes helbredsoplysninger. Lægen er imidlertid også dataansvarlig i forhold til sine medarbejdere, hvorfor fortegnelsens sidste linjer opfylder fortegnelseskra-vene i relation til ansatte. Praktiserende Lægers Arbejdsgiverorganisation har i øvrigt udarbejdet vejledningsmateriale om lægens rolle som dataansvarlig arbejdsgiver.

I dokumentet er der endvidere gjort plads til at klinikken selv kan udfylde flere linjer, hvis der deles data med andre modtagere end dem, der er nævnt i denne standarddokumentation

Den dataansvarlige	
Navn	[Indsæt navn]
CVR-nummer	[Indsæt CVR-nr.]
Adresse	[Indsæt adresse]
Telefonnummer	[Indsæt telefonnummer]
E-mail adresse	[Indsæt e-mail adresse]
Hjemmeside	[Indsæt hjemmeside]

Behandlingen af personoplysninger

Behandlingens betegnelse	Indsamling og videregivelse af helbredsoplysninger om patienter
--------------------------	---

Formålene med behandlingen	Hovedformålet med behandlingen af helbredsoplysninger er at muliggøre behandling af patienter. For at muliggøre patientbehandlingen, er det nødvendigt at der videregives helbredsoplysninger til forskellige aktører i sundhedssektoren, herunder til afregningsformål.
----------------------------	--

Kategorier af registrerede personer og kategorierne af personoplysninger	
Kategori: Patienter	Særlige kategorier af personoplysninger (sæt kryds i boksene) ☒ Race eller etnisk oprindelse ☒ Helbredsoplysninger ☐ Politisk overbevisning ☐ Ved helbredsoplysninger forstås: ☐ Religøst overbevisning ☐ Journaloplysninger vedr. diagnostik, undersøgelse og ☐ Filosofisk overbevisning ☐ behandling af patienten, medicin, prøvesvar, tests, ☐ Fagforeningsmæssigt tilhørsforhold ☐ røntgenbilleder, scanningsvar, attester, henvisninger ☐ m.v. ☒ Seksuelle forhold eller orientering ☐ Genetiske eller biometriske data til brug for identifi- ☐ kation, f.eks. irisscanning og fingeraftryk som ad- ☐ gangskontrol ☐ Strafbare oplysninger ☒ Almindelige kategorier af personoplysninger: Stamdata, dvs. patientens navn, personnummer, e-mail og ☐ hjemmeadresse samt telefonnummer.

Modtagere af personoplysningerne				
Af nedenstående fremgår en samlet liste over modtagere (både selvstændigt dataansvarlige og databehandlere), som personoplysningerne overlades eller videregives til, systemer, typer af oplysninger og hjemmel				
Formål	Modtager	System	Type oplysninger	Hjemmel
Patientbehandling	Lægens leverandør af elektronisk journalsystem [Angiv navn på Systemhus]	Journalsystem	Helbredsoplysninger	Databehandlersaftale med systemhus

Hvor står vi så nu – anno 2018

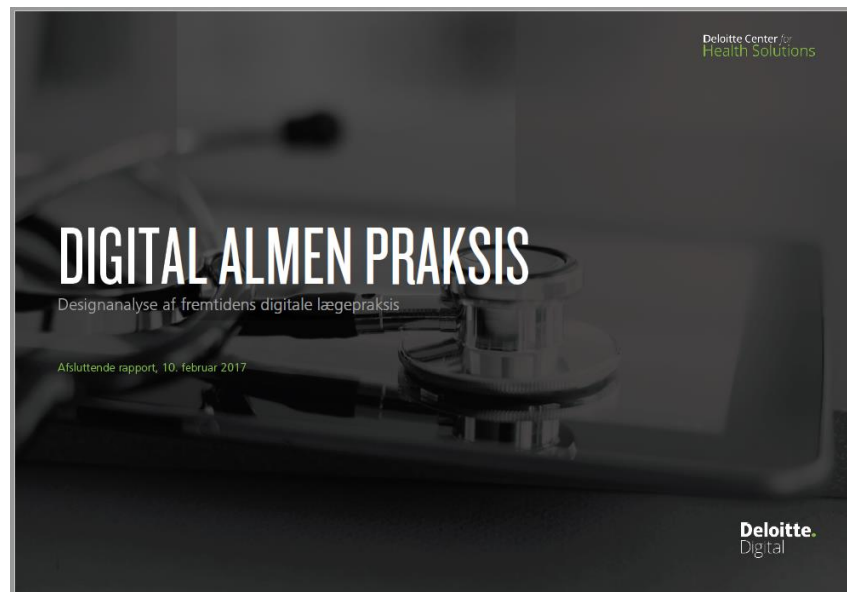

?

Stadig europamester eller?

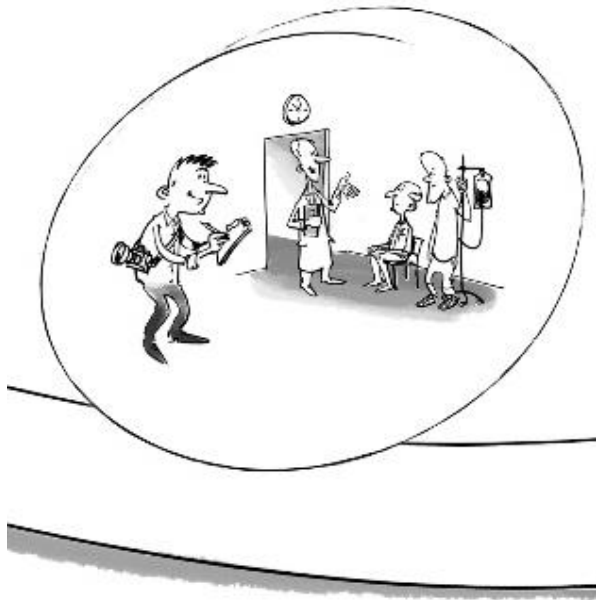
Midt i et gearskifte...

Stor efterspørgsel efter almen praksis i diverse fælles offentlige it-projekter, men hvilke ønsker har almen praksis selv til it-udviklingen?

- Deloitte 2017. Servicedesign analyse af fremtidens digitale lægepraksis
- Finansiering: FL16 afsat i alt 42,3 mio. kr. i 2016-2019, herefter 8,9 mio. kr. varigt til prioriterede it-initiativer i almen praksis. (Jo Før, Jo Bedre)

Hverdagen i en lægepraksisklinik

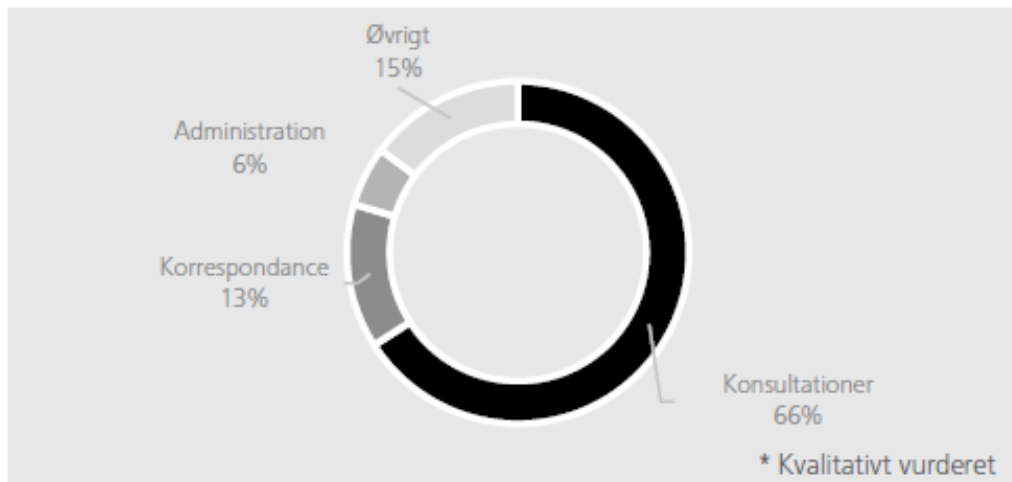

7 lægepraksisbesøg

- 6 kompagniskab
- 1 solopraksis

2 test-workshops med praktiserende læger

OPGAVERNES FORDELING FOR LÆGEN*

...og så en række interviews

Konklusioner - overordnet

Almen praksis – sygehuse:

- Sektorkommunikationen høj og generel god, men skal forberedes på visse områder, fx epikriser

Almen praksis – kommuner:

- Vi skal have mere digital kommunikation og mindre telefon.

Almen praksis – patienter:

- Gode læge it-systemer, men mangelfuld ift. digital kommunikation/selvbetjening med patienterne

Forslag til konkrete digitale tiltag

DEN PRAKTISERENDE LÆGE ...		DEN SELVHJULPNE PATIENT ...
... I DEN EFFEKTIVE PRAKSIS	... I DEN KOORDINERENDE PRAKSIS	... I DEN FLEKSIBLE PRAKSIS
Hurtigt patientoverblik ①	Design og digital understøttelse til individualiserede kronikerforløb ④	Nemmere håndtering af registrering af hjemmemålinger ①
Bedre forberedelse af konsultationer gennem spørgeskemaer ②	Prioritering og målretning af epikriser ⑤	Autoformyelse af recepter indenfor definerede rammer og ved besvarelse af spørgsmål ②
Sortering, prioritering og distribution af indgående elektroniske beskeder ③	Udvidet laboratoriesvarportal – adgang til klinikmålte og sygehusmålte parakliniske prøvesvar ⑥	Direkte svar på ukomplicerede prøvesvar ③
Determinering af behov for forundersøgelser inden åben konsultation	Struktureret og prioriteret kommunikation med hjemmesygepleje/ hjemmepleje ⑦	Adgang til officiel sygdomsinformation/guides på app eller lægens hjemmeside ④
Bedre håndtering af ind- og udgående papirpost, herunder med øvrige sundhedsaktører	Trækningsret på specialister	Ring mig op på aftalt tidspunkt, mulighed for video-konsultation og viderestilling til vikarierende praksis ⑤
Rammedelegering baseret på regelstyring og patientrisikoscore	Øget udnyttelse af patientrapporterede oplysninger	Patientoverblik over receptformyelse ⑥
Fleksibelt system for tolkning		Opfølgning på vaccinationsprogrammet og børneundersøgelser ⑦
Bedre håndtering af attester		Adgang til forsendelser fra praksis via digital post
Mere struktur og målretning af e-konsultationer		Bekvem besvarelse af ikkeakutte henvendelser

⑧ Mobil patientrettet adgang – lægen i min lomme

< Tilbage

Digital Almen Praksis

Hurtigt patientoverblik

Bedre forberedelse af konsultationer

Den intelligente indbakke

Forbedring af epikriser

Kommunikation med kommunal pleje

"Min Læge" (borgerrettet APP)

Opdateret 19. september 2018

Digital Almen Praksis

Program for Digital Almen Praksis iværksættes med det formål at løfte digitaliseringen af fremtidens almen lægepraksis til et nyt niveau.

Programmet tager udgangspunkt i [Deloitte-rapporten "Digital Almen Praksis"](#). Rapporten har givet anledning til udarbejdelse af en [visionsvideo](#) for almen praksis.

Den Nationale Bestyrelse for Sundheds IT har den 4. oktober 2017 godkendt igangsættelsen af seks konkrete digitaliseringsprojekter for almen praksis i et samlet program, hvor programledelsen er forankret i MedCom. Formålet er at styrke sammenhæng og kvalitet i behandlingen i almen praksis og det digitale samarbejde mellem sektorerne i sundhedsvæsenet. Der igangsættes en konkret digitaliseringsindsats, der kan optimere og lette arbejdsgangene for de praktiserende læger og deres patienter og dermed frigøre tid og rum til andre opgaver og sikre bedre sammenhæng i behandlingen. Konkret igangsættes 6 digitaliseringsprojekter:

PLOs' portefølje anno 2018 (projekter)

De kendte

FMK

- Tilbagesvar /opfølg på parakliniske undersøgelser
- F&P-blanketter
- Webpatient
- Henvisning til kommunale forebyggelse

Overenskomst 18

- Digitale forløbsplaner
- Dataindberetning til kliniske kvalitetsdatabaser
- Patientens adgang til egne data
- Bedre epikriser
- Autosvar ved ferie/fravær

Samarbejdsprojekter

- Digital samarbejde om komplekse patienter
- Telemedicin til KOL-patienter
- Patientrapporteret oplysninger (PRO)
- Sundhedsjournal 3.0
- Medicinsk beslutningsstøtte

Deloitte/MedCom 11

- Hurtigt patientoverblik i journalen
- Bedre forberedelse af konsultationen
- Den intelligente indbakke
- Forbedring af epikriser
- Kommunikation med hjemmesygeplejen
- Min læge (tidl. Lægen i min lomme)

Ny fælles infrastruktur – en ny begyndelse...

